

לקח הפידאין: מפיהם של

עשרה מחושבי הגבול ומגיניו מסכמים את נסיונם האישי בהתמודדות

השומר

אצלנו החיים זרמו כתיקונם, מספר עמי רונאל (19), חבר משק מגן, אמנם היתה קצת התרגשות אחרי המאורעות האחרונים כמו בערב מלחמה אבל אי אפשר לעצור את המכונה הגדולה הזאת הנקראת קיבוץ.

לא היינו מעוניינים להפגש עם הפידאין כאן בחצר המשק, אבל בכלל לא נבהלים מהם. רק בלילה, גדולה התכונה מהרגיל. ביום שלישי שמענו התפוצצויות ויריות ליד ג' דר המשק. רק כבוקר ראינו שהם היו כאן. המכונת שלנו והטנדר של ג'ירעון עברו ולא קרה להם כלום. טנדר צבאי שעבר אחריהם על מוקש. תיכף יצאנו להחיש להם עזרה.

הקיבוצניק

מתיחות קיימת אצלנו כל הזמן, טוען איש משק צאלים מיכאל מונהייט (23). לכן לא היו השבועיים האלה משהו מיוחד אצלנו. שמענו כמה התפוצצויות בסביבה, לא ידענו בדיוק מה הם. אלינו קצת קשה להגיע כי אנחנו באיזור החולות. אחרי פעמיים ניסו לפרוץ. אני חושב שאלה היו מסתננים רגילים, לא פידאין, שבאו סתם לג' נוב. הצלחנו לסלק אותם. יש אצלנו מורים טובה וכמה צרורות הספיקו להברית אותם. היו אצלנו השבוע מורים ומורות מתלאביב ועשו שמח במשק. היינו יושבים איתם בערבים אחרי העבודה, שרנו ודברנו על החי המשק. בשבת רקדנו עד אחת בלילה. חבל שלא באו יותר מורים.

הסולר

אני רגיל לעבוד במקומות מסוכנים, מעיד על עצמו ג'י סים קדוש (26). עובד מחלקת הע' בודת הצבורית במבארשבע, ש' עבר בשבועיים האחרונים על הדרך בין ניריצחק וגבולות, אשר מוק' שה שלוש פעמים השבוע. כל שנה אני בא הנה לגבולות לתקן את ה' דרך. הגעתי בדיוק כשהפידאין עז' בו את הרצועה. כל בוקר יצאתי עם המוטורגרייד לישר את הדרך. לקחתי אתי לחי מזוין. אנחנו עוב' דים 12 שעות ביום. אם נפסק את העבודה בגללם, לא יתקדם שום דבר. כל פעם הייתי שומע שמכונת לי עלתה על מוקש, אבל המשכתי ל' עבוד, מוכן לפגישה איתם. רק ב' לילה אחד שמעתי פיצוץ במשק.

המושבניק

זה השבוע, הכל יושבים ב' כפר, מתאר בקרט שמעון (42), איש מושב מבטחים מעולי מרוקו, את המצב במושבו: יש חוסר עבו' זה ואין שום עזרה מאף מקום. ב' נחיים עושים ביצורים. לפני שבוע הייתי בבית עם הילדים. אני שומע תותחים. חשבתי מלחמה. קראו לנו לאסיפה, אמרו צריכים להתכונן או' לי המצרים מנסים לבוא לכאן. חילקו לנו נשק, הלכנו לשמור. לא נתנו להם לבוא למבטחים. בלילה של יום רביעי הייתי שומר, הרגשנו אנשים מסתובבים עלינו הגדר. צעק' נו: מי שם? האנשים היו רצים. ירינו אליהם והם ברחו. ברוך השם לא קרה שום דבר. עכשיו אנחנו שומרים ובונים ביצורים.

הפלח

הייתי בחצר המשק, עבדתי בהרכבת קומביין כשלתע ש' מעתי התפוצצויות פגזים, נזכר עמוס צפרוני (26). בן קיבוץ איי לתהשחר שהתישב לאחרונה עם אשתו ובנו בכפר-עזה, מול העיר עזה. יכולתי לראות משם את ה' התפיצויות בנחל-עזוב ובעזה. ראי' תי שהפצצות לא נופלות אצלנו ר' המשכתי לעבוד. כך עשו כולם, רק את הילדים הורידו למקלטים על כל צרה שלא תבוא. המוראל של החברה היה גבוה מתמיד, אפילו אלה שהורשו לנסוע לחופש ויתרו על חופשותיהם וגש' ארו במשק. הפידאין לא הטרדו או' לנו, רק המצרים היושבים במוצב שלי שדויתנו פתחו באש.

הוותיק

ירים מטווחת אצל תותחני המצרים עוד מהשנה שעברה, סבור אריה שרייבר (23), חבר קי' בוך נירים. אבל אחרי הכל, הם לא הקלעים הכי טובים בעולם. בכל אופן, כשאנחנו הסתובבתי אני לר' יות בסביבה, קודם כל יורדים למק' לט. כך זה היה גם בהפגזה האחרונה. כשהתחילו הפגזים לשרוק וכולם יר' דו למיקלטים, הסתובבתי אני לר' אות שכולם באמת יכנסו. גם למחרת התחשו היריות. אני הייתי אותה שעה במטע. לקחתי על הטרקטור את כל האנשים שהיו שם ומהרנו ל' משק למיקלט.

פעילות הפידאין לא העמידה אותנו בתנאים מיוחדים, מלבד זה ש' היה צורך לחתור על העבודה בלי' לות. יש לנו השנה יכול כבו' ה' עונה קצרה, אנחנו מעוניינים לקצור בשקט. פשוט סופרים את הימים ש' עובדים בשקט. כי כל יום עבודה המוקש בבטחון זה כמעט בוכו.

העירוני

אני עובד ברסקו בתל-אביב בסנדלרות. ביום רביעי אחרי ה' עבודה עליתי על אוטובוס אנד לח' זור הביתה לרמלה, סיפר אברגיר שלמה (28). זה היה האוטובוס של ש' וחצי. לא היו שם כל כך הר' בה אנשים. נסענו עד הסיבוב ל' צפריה ואשה אחת ירדה שמה. האר' טובוס נסע עוד 20 מטר ופתאום שמענו יריות. בצד ימין של הדרך יש פרסד ותעלה. ראיתי שלושה אנ' שים שוכבים בתוך התעלה עם בג' דים כמו חיילים שלנו. אני ישבתי על-יד החלון, שלושה ספסלים אחרי הנהג. לא שמתי לב מה הולך באוטו, רק הסתכלתי מאיפה באים הכדורים. האוטו נסע עוד מאה מטר והתקלקל. תיכף ירדתי מה' אוטו והתחלתי לרוץ בכל הכוחות שלי, לא הרגשתי כלום. רצתי כמו משוגע עד השער של סרפנד. רק על-יד השער הרגשתי דם ברגליים שלי. לא הרגשתי את עצמי ונפלתי עד שמצאתי את עצמי בבית חולים. עכשיו אני לא יכול להזיז בכלל את הרגליים שלי. לא יודע איך רצתי.

הרופא

קראו לי ישר מביתי ברחו' בות, מסכם ד"ר אליעזר גל' טנר, מנהל בית החולים אסף הרופא בצריפין, את לקח הטיפול בנפגעי הפידאין. עבדנו בדיוק כמו בעת מלחמה. קראו רופאים ואחות הן והיענותם היתה למופת. כשיש ציוד וחדרי ניתוח משוכללים, אפשר לע' בוד יפה, ללא עיכובים. אולם הניתוח אינו העיקר. העיקר הוא המיון לפני הניתוח, ברגע ש' מביאים את הנפגעים. גם המיון פעל למופת, בעת שהביאו את עשרות נפגעי שפירי והאוטובוס. אני חו' שב שזה היה בעיקר אודות להתי' נהגותם המופתית של אנשי שפירי. הם התנהגו בשקט. המדריך ליחה את הפצועים וגישה כל אחד בהיפרדו. התקלה היחידה היתה המחסור ב' דם. היה לנו רק מעט דם וזה חשוב מאוד. אם מביאים לניתוח ילד עם קרע בכבד דרושות כמויות גדולות של דם. רק זה יכול להציל חי' אדם. דם, זה משהו שלא נשיג בדולרים אפילו, כי אם רק על-ידי תרומה ה' מוגית של בני כל השכבות.

השומר

במשך השבועיים האחרונים כמעט ולא ישנתי, סיפר שוטר משמר הגבול עזרא עזרא (28), עולה מעיראק ותושב בתיים. כל הזמן העבירו אותנו ממקום למקום, לכל מיני תפקידים שונים. ביום היינו עו' שים סריקות בפרדסים ובשדות אחרי הפידאין, ובלילה שוכבים במארבים. התחלנו בזה עוד ביום שבת בלילה. עכשיו אני רוצה נשק. אני לא יכול לישון בשקט, הלב לא נותן. אם יבואו מחר לבית שלי, איך אני אגרש אותם? טוב שיש שמירה בעיר ושמירה של מתנדבים. כל אחד שומר בתור שלו על הבתים של ה' החברים שלו. גם אני מוכן לצאת לש' מור. הייתי הקלעי הטוב שבמחלקה.

אצלנו אנשים עובדים כל היום. מהבוקר עד הלילה. אפשר פעם לש' מור כל הלילה וללכת בבוקר ל' עבודה, אבל לא כל יום. לילה ראשון אני לא ישנתי. שמרתי על הילדים שלי. לא יכול לא לישון כל לילה. צריך לתת נשק לאנשים בשביל לש' צרוק על עצמם ועל בני משפחתם.

העולה

מזכרחים לתת לכולם נשק. אמר העולה סולמן סדור מי (43), עולה מתימן המתגורר ב' אשקלון הישנה. אנחנו לא מפחד דים מהם, רק צריך נשק. בלילה שה' פידאין היו כאן באשקלון, ישנתי במיטה. הבית שלי הוא על-יד הבית של משפחת ידעי. לא שמעתי כלום. עכשיו אני רוצה נשק. אני לא יכול לישון בשקט, הלב לא נותן. אם יבואו מחר לבית שלי, איך אני אגרש אותם? טוב שיש שמירה בעיר ושמירה של מתנדבים. כל אחד שומר בתור שלו על הבתים של ה' החברים שלו. גם אני מוכן לצאת לש' מור. הייתי הקלעי הטוב שבמחלקה.

אצלנו אנשים עובדים כל היום. מהבוקר עד הלילה. אפשר פעם לש' מור כל הלילה וללכת בבוקר ל' עבודה, אבל לא כל יום. לילה ראשון אני לא ישנתי. שמרתי על הילדים שלי. לא יכול לא לישון כל לילה. צריך לתת נשק לאנשים בשביל לש' צרוק על עצמם ועל בני משפחתם.